

Els estralls de la crisi perduren a les biblioteques

Publicat per [Interacció](#) [1] el 11/03/2020 - 12:25 | Última modificació: 07/07/2026 - 10:09

Les biblioteques públiques del territori espanyol es troben amb la necessitat d'afrontar un canvi de paradigma, fet que es posa de manifest tant per les conseqüències de la crisi com per les transformacions socials i informatives produïdes durant els darrers anys. Així ho consideren els autors del present informe, Natalia Arroyo, Hilario Hernández i José-Antonio Gómez, d'acord amb els quals els canvis en la gestió d'aquests equipaments és una prioritat.

Las bibliotecas públicas en España: diagnóstico tras la crisis económica analitza les dades estadístiques recopilades entre els anys 2010 i 2016 i té per objectiu principal conèixer millor la situació de les biblioteques públiques i la seva evolució. D'aquesta manera, es pretén obtenir una base d'evidències per tal de poder alertar quan sigui necessari dels efectes negatius que la recessió econòmica han provocat al sector.

Aquestes són les principals conclusions que extretem mitjançant l'anàlisi de dades:

- 1.- La crisi econòmica va propiciar un estancament en l'evolució positiva de les biblioteques públiques espanyoles, posant en risc l'adaptació dels serveis a les necessitats dels ciutadans. Tan sols 6 comunitats autònomes creixen en número de punts serveis, d'entre les quals Catalunya es troba en primera posició.
- 2.- Els desequilibris en l'estructura de la despesa de les biblioteques han crescut. La despesa més alta és la que es destina al personal, mentre que disminueix la destinada a adquisicions i a altres persona, limitant en gran mesura la capacitat d'actuació de les biblioteques.
- 3.- Les biblioteques públiques són cada vegada més «locals». Durant aquests anys ha disminuït el suport de les comunitats autònomes i el de l'Administració General de l'Estat, fins al 20,8% i el 0,9% respectivament. Han estat les titulars d'aquests equipaments, les administracions locals, les que han assumit gran part del finançament, arribant al 78,3%.
- 4.- La crisi econòmica ha incrementat les desigualtats bibliotecàries interterritorials. Un dels factors que més ho exemplifica és l'augment de personal ETC (en equivalència a temps complet) en comunitats com Catalunya o Madrid, així com el considerable descens en d'altres, essent el cas d'Andalusia i les Illes Canàries.
- 5.- L'evolució pressupostaria no sembla haver respost a uns criteris definits i ha posat en relleu que:
 - No hi ha una política bibliotecària o un acord interadministratiu per repartir no competències, sinó les responsabilitats i obligacions.
 - No hi ha correspondència entre les competències atorgades i assumides per la llei i els compromisos pressupostaris en la pràctica.
 - No hi ha equilibri pressupostari ni en la distribució del tipus de despesa ni en la titularitat o finançament.
 - No hi ha planificació ni un model generalitzable i comú entre comunitats en relació a com i quant es financen les biblioteques públiques.

6.- L'estancament de les visites i el descens de préstecs és un símptoma de la necessitat d'una major inversió en col·leccions i serveis.

En aquesta línia, l'estudi inclou una comparativa dels motius que els usuaris donen per no haver acudit a la biblioteca. Mentre que l'any 2012 la causa principal era la falta de costum i d'interès, el 2017 va passar a ser la falta de temps.

7.- És necessari actualitzar els models de recollida de dades estadístiques per tal de millorar el coneixement real de la situació de les biblioteques. A la vegada, els autors de l'informe consideren igualment important treballar en la millora de la fiabilitat i consistència de la informació estadística.

Definitivament, els autors no es limiten a traslladar en un document la recerca efectuada en forma de dades, gràfics i taules. Aquest informe fa un pas més enllà, incorporant un diagnòstic del sector i deixant entreveure un cert to de reivindicació envers a aquests equipaments, bàsics i indispensables per a la nostra societat.

Referència

Arroyo-Vázquez, N., Hernández-Sánchez, H. i Gómez-Hernández, J.-A. (2019). *Las bibliotecas públicas en España: diagnóstico tras la crisis económica*. Federación Española de Sociedades de Archivística, Biblioteconomía, Documentación y Museística (FESABID).

[Text complet \(pdf\)](#) [2]

Categories: Informe

Categories: Informes i documents

Etiquetes: lectura i biblioteques

Etiquetes: equipaments culturals

Etiquetes: avaluació de polítiques culturals

Etiquetes: desigualtats culturals

- [3]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2020/estralls-crisi-biblioteques>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/las_bibliotecas_publicas_en_espana.pdf

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/8245>